

PATARIMAI TĖVAMS

ŽAISLAI

ir

VAIKAI

Pagal įvairią literatūrą ir šaltinius parengė
Pasvalio rajono savivaldybės
Švietimo pagalbos tarybos
logopedė (specialioji pedagogė) metodininkė
Andromeda Baršauskienė, 2023

Kokie žaislai skatina vaikus kalbėti?

Trumpas atsakymas: visi žaislai yra tinkami, su kuriais vaikas mėgsta žaisti ir yra sudaromos jam žaidybinės situacijos.

Tačiau patariama rinktis „tyliuosius“ žaislus, kurie skatina vaikus kalbėti.

Žaislai, kuriuos verta rinktis:

- **Kaladėlės.** Jos dažnai būna su skaičiais, raidėmis, gyvūnais, todėl vaikai mokosi pavaizduotų objektų pavadinimus, sąvokas (aukštas, žemas, pavyzdžiui, „bokštas“). Taip pat statant tikslėja smulkioji motorika.
- **Kamuoliukai.** Juos galima ridenti, mesti, slėpti. Taip vaikas mokosi sąvokų, palaukti savo eilės, sutelkti dėmesį. Liesdamas skirtingų formų bei tekstūros kamuoliukus vaikas tikslina smulkiąją motoriką, kuri yra tiesiogiai susijusi su kalbos vystymusi.
- **Knygos.** Vaikai mokosi savarankiškai versti puslapius, sutelkti dėmesį. Skaitant galima aptarti knygoje esančius paveikslėlius, taip pat sąvokas „viršuje“, „apačioje“, „pradžioje“, „pabaigoje“.
- **Lėlės.** Žaisdami su lėle, vaikai imituoja pokalbį, mokosi kūno dalių, drabužių pavadinimus, taip pat mokosi įvardinti jausmus (lėlė pavargusi, liūdna, linksma, alkana ir panašiai).
- **Lėlių namas.** Vaikai taip mokosi kurti siužetą, įvardinti rutiną, kurią atlieka namuose, skirtingų kambarių, baldų bei kitų objektų pavadinimus, apibūdinti daiktus.
- **Mašinos.** Žaisdami su jomis vaikai mokosi atkartoti mašinų skleidžiamą garsą (tai puiki artikuliacinė mankšta), nurodyti kryptį tiesiai, atgal, į dešinę, į kairę, apibūdinti, kaip mašinos važiuoja: greitai ar lėtai.
- **Muilo burbulai.** Vaikai mokosi taisyklingai pūsti, įvardinti objekto pavadinimą, ant kurio nusileido/susprogo burbulas, išlaukti savo eilės.
- **Piramidė.** Vaikai mokosi dydžio sąvokų: didelis, mažas, mažiausias, didžiausias, spalvų pavadinimus, sudėti žiedus pagal dydį. Šis žaidimas taip pat tikslina smulkiąją motoriką.
- **Maisto muliažai.** Vaikai mokosi maisto produktų pavadinimus, apibūdinti skonį. Įtraukiant nevalgomus objektus, vaikai mokosi, kas yra valgoma, o kas – ne.

Žaislų pakaitalai

Yra daug alternatyvų, kai nereikia pirkti naujų žaislų. Užtenka ir to, ką turime namuose.

Kokius žaislus į ką galima pakeisti:

- **KALADĖLĖS.** Neatidarytos skardinės (kad būtų saugu), įvairios dėžės nuo sauso maisto, pavyzdžiui, sausainių, košių popierinės dėžutės, įvairūs daugkartiniai plastikiniai indeliai.
- **KNYGOS.** Įvairūs paveikslėliai ant maisto pakuočių, žurnalų, reklaminių lankstinukų, žiūrėjimas pro langą ir įvairių objektų vardijimas.
- **BURBULAI.** Pasigaminkite savo burbulus iš muilo, vonios putų. Galima naudoti ir popieriaus gabalėlius, plunksnes ar bet kokį kitą lengvai nupučiamą daiktą.
- **MUZIKINIAI INSTRUMENTAI.** Mediniai, plastikiniai šaukštai – puiki alternatyva! Pripildykite tuščius butelius sausais ryžiais. Iš tuščios dėžės, atviro indo, servetėlių dėklo pasigaminkite gitarą pridėdami lengvai tampomas gumeles (dar kitaip vadinamas kanceliarinėmis gumytėmis).
- **SKIRTINGŲ DYDŽIŲ INDELIAI.** Naudokite paprastus plastikinius indus.
- **KORTELĖS SU PAVEIKSLĖLIAIS.** Kaip ir su knygomis, naudokite įvairius paveikslėlius ant maisto pakuočių, žurnalų, reklaminių lankstinukų, savo asmenines nuotraukas iš nuotraukų albumų.
- **GEOMETRINĖS FORMOS.** Galima iškirpti atitinkamos formos skyles ant dėžės ir tuo pačiu iškirpti tos pačios formos figūras. Taip pat galima tiesiog namuose susirasti daiktus, panašius į geometrines formas, ir tas figūras įvardinti.
- **SUVERIAMŲ ŽIEDAI.** Galima naudoti plaukų gumeles, sukarpytus ir po to pagal pasirinktą ilgį surištus siūlus. Juos galima verti/užmauti ant pasibaigusio popierinio rankšluosčio ar tualetinio popieriaus rulonėlio.
- **VANDENS STALAS.** Pripilkite vandens į tuščią plastikinį indą, skardą arba tiesiog į plautuvą ar vonelę/vonią. Sudėkite įvairius žaislus, traukite juos iš vandens ir aptarkite jų išvaizdą.

Būkime išradingi ir smagiai laiką leiskime kartu su savo vaiku!